

וחתום, אך לאיש אשר אין לו מפתח אוצר הכבוד בעינו רואה וממנו לא יאכל, וזהו לסכלותו אשר לא ידע להבחין, וכל דבריו אשר אמר אינו רק להג ולעג. אבל בזה נחה ושקטה רוחי ודעתי נתקררה, כי לא יהיה אדם אשר הוא בעל דת תורת משה אשר ישתה מימיו הרעים המאריים האלו כו'. לכן ספר זה הוא בכלל ספרים החיצוניים אשר אסור לקרות בהם. וכל איש בעל דת תורת משה ומאמין בתורה שבכתב ובתורה בע"פ, יהא הספר הזה בבל יראה ובל ימצא ולא יביט אליו ולא יסתכל בו לא ראייה שכלית ולא ראייה חושית כו'.

[שם עמוד קל"ה]

והנה גברא דלא ידע להבין סוגיא דגמרא ופשט המאמר, יקשה על דברי חכמים, עד שכתב בסוף דבריו וז"ל ואשר יוציאנו מן המצר הזה יהיה הגאון רב שרירא כתב וז"ל ה"מ דנפקא מפסוקא וכו', הראה שלכך סבירא ליה לרב שרירא דאין ללמוד האגדות משום דאין בהם דבר רק אומדנא, ולא הבין לא דברי ירושלמי, ולא דברי רב שרירא כו'. ומה שכתב הר"ן גאון בסוף ברכות על מעשה דאובא טמיא הא מלתא אגדתא היא ובכל דדמיה ליה אמרו רבנן אין סומכין על דברי אגדה ע"כ, לא כמו שהבין האיש הזה שכתב וז"ל כל אחת ואחת נאמרה כפי הצורך למשוך לב העם לטעם זה או לטעם זה, ובעל הדבר עצמו לא קבע מסמרות אבל בדבר ירושלמי הנזכר מתחרך ע"כ. כל אדם בעל דת כאשר ישמע דברים אלו אשר הרים איש זה בדת תורת משה ובחכמים, כאילו לא הי' דברי אגדה רק דברי תחבולות למשוך לב בני אדם בעבותות שקר, על זה יקרע לבבו, ודברים כאילו יהיו נתנים בדפוס, ודברי הר"ן גאון ח"ו שיהיה כונתו כך כו' ¹⁹.

[שם עמוד קכ"ח]

תנ"ך 1234567

זיוף ספרי הראשונים

ובפרט בדורות האלה אשר רבו חבורים כאלה בעונות בישראל ראוי לכל אחד להזהיר לבניו ולתלמידיו בכל תוקף ולחנכם בנערותם לבל יסתכלו בשום ספר שלא נודע שמחברו הי' ירא את ד' באמת, ולא חונף ומרמה כמקצת חבורי הצבועים המראים עצמם מדברים ביראת שמים ותוכם רצוף מה שבלבם, והרבה מהם נתפרסמו באחרית ימיהם או על ידי תלמידיהם ותלמידי תלמידיהם מה שהי' בלבם, ואם הדבר הממית בחיי שעה כמה האדם בורח ומתרחק ממנו וחמירא סכנתא להוש אפ"י למיעוטא, (כמ"ש חולין י'). כ"ש בזה הממית בחיי עוה"ב ר"ל כפי המסורת בידינו מחז"ל חכמי האמת יבין עד כמה צריך האדם להתרחק מזה. וגם החבורים שמדפיסים על שם הקדמונים גדולי עולם כל שהמוציא לאור הי' איש אשר לא ידענוהו לירא אלקים ומאמין בכל דברי התורה צריך בדיקה אם לא נתערב בו על ידו

¹⁹ א.ה. והנה לאחרונה נתפרסם מאמר על אגדות חז"ל על שם הצדיק רש"ר הירש זצ"ל, והוחלטה כמילתא דפשיטא שהוא באמת מאמרו של הנ"ל, אלא שהמוציאה לאור לראשונה כתב בעצמו שלא מצאוהו בכתב יד קדשו וגם לא בין כתבי ידיו, אלא מצאוהו בין המכתבים שהגיעו אליו מאחרים בכתב יד בלתי מזוהה של מי הוא, ונכתב בלי פתיחה ובלי חתימה. והנה על סמך דברים אלה הוא מייחס מאמר הנ"ל אל הצדיק רש"ר הירש זצ"ל אשר כל כולה הוא ליקוט מדברי הספר "מאור עינים" מכל הדברים שתפס עליהם המהר"ל, וצווח עליהו ככרוכיא, וגם הקדמונים החרימוהו ועייז מה שהעתקנו לעיל בפ"אז.